

Gemeente

Smallingerland

Werkbladen Gemeentelijke Duurzaamheidsindex GDI 2.0

Update: GDI

Stichting Duurzame Samenleving

www.gdindex.nl – info@gdindex.nl

September 2014

1. Gebruik van het werkblad

De werkbladen zijn bedoeld om de discussie binnen de gemeente rond duurzaamheid te ondersteunen. Ze laten u zien

- hoe de GDI is opgebouwd: het raamwerk van de GDI (pagina 3), met de 24 indicatoren en een korte omschrijving van de basisgegevens – pagina 4
- in een oogopslag de resultaten voor uw gemeente: het spinnenweb – pagina 5,
- de verzamelde basisgegevens voor uw gemeente met de maximum en minimum waarden en het berekende gewogen gemiddelde van alle 403 gemeenten – pagina 6,
- de gemiddelde basisgegevens van gemeenten in dezelfde grootte- en stedelijkheidsklasse als uw gemeente, alsmede de gemiddelden van de 66 toeristengemeenten en de 61 grensgemeenten – pagina 6,
- de berekende waarden voor de 24 indicatoren, met eveneens het maximum, minimum en gemiddelde van alle 403 gemeenten – pagina 7.

U kunt op verschillende manieren uw eigen analyse van de data maken. Een suggestie:

Stap 1. Bekijk het spinnenweb op pagina 4. Stel vast voor welke indicatoren uw gemeente een goede en voor welke een minder goede score behaalt.

Stap 2. Bekijk de waarden van de basisgegevens (pag. 5). Voor zover mogelijk kunt u de gegevens actualiseren en in de daarvoor bestemde kolom invullen. Vergelijk de data van uw gemeente met de gemiddelden van alle gemeenten en met gemeenten in dezelfde grootteklasse en stedelijkheidsklasse.

Stap 3. Bespreek de resultaten met relevante actoren in uw gemeente en ga na welke indicatoren met voorrang aandacht vergen. Stel een gezamenlijk doel vast dat u in de volgende periode wilt bereiken.

Stap 4. Bekijk, mede aan de hand van de (geactualiseerde) basisgegevens of de gestelde doelen realistisch zijn. Maak plannen voor de realisering van de gestelde doelen.

Stap 5. Kijk ook eens naar de waarden van omliggende of andere vergelijkbare gemeenten. Daaruit doet u wellicht verdere inspiratie op. Ga hiervoor naar <http://www.gdindex.nl/database/data>.

Stap 6. Werk uw actieplan concreet uit en bespreek dit met de actoren in uw gemeente. Monitor gezamenlijk de uitvoering.

Herhaal na enige tijd het proces, te starten met Stap 1.

2. Raamwerk GDI

De GDI omvat de 3 dimensies van duurzaamheid: **Mens & Maatschappij, Milieu, Natuur & Grondstoffen kringloop**, en **Economie**. Deze worden gevormd door 9 categorieën, die zijn opgebouwd uit 24 indicatoren, zoals onderstaand raamwerk laat zien.

Mens en samenleving	Basisbehoeften	Mimima	1
		Onderwijs	2
		Sociale zekerheid	3
	Persoonlijke ontwikkeling	Gender gelijkheid	4
		Gezondheid	5
		Sport	6
	Sociale ontwikkeling	Burgerparticipatie	7
		Veiligheid	8
Milieu, Natuur en Grondstoffen kringloop	Milieu & Natuur	Water	9
		Lucht	10
		Natuur	11
	Grondstof efficiency	Afvalproductie	12
		Hergebruik	13
	Energie efficiency	Energiegebruik	14
		Energiebesparing	15
		CO2 uitstoot	16
		Hernieuwbare energie	17
	Transportefficiency	Vervoerswijze	18
CO2 uitstoot wegverkeer		19	
Economie	Werk	Werkloosheid	20
		Jeugdwerkloosheid	21
		Werkgelegenheid	22
	Openbare Financiën	Solvabiliteitsratio (EV/VV)	23
		Heffingen (OZB tarief)	24

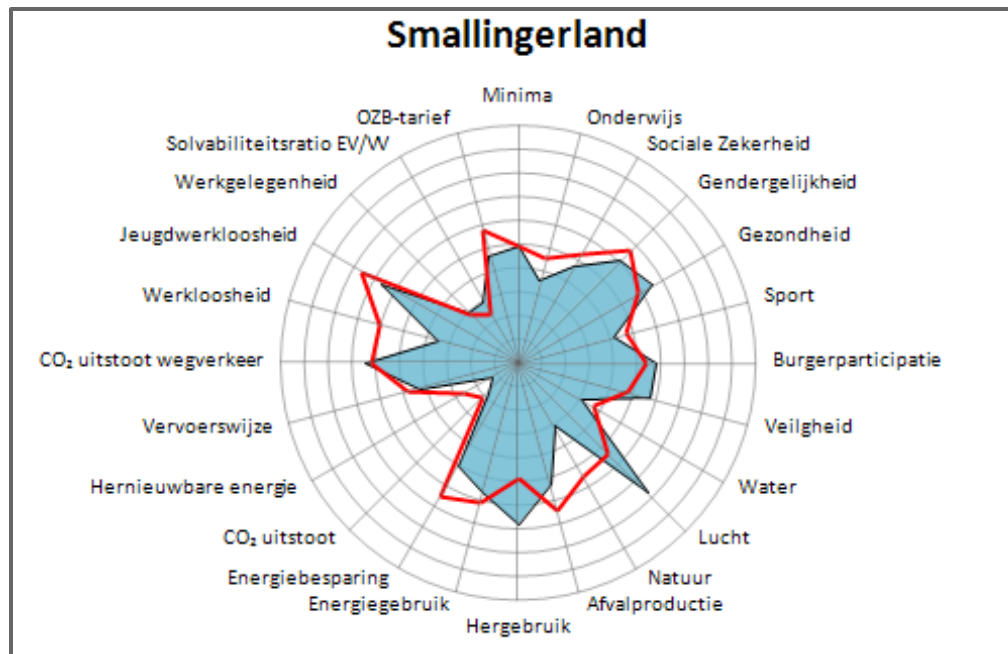
3. De indicatoren en de basisgegevens

Hieronder ziet u een korte omschrijving van de basisgegevens voor elk van de 24 indicatoren en het jaar waarop de data betrekking hebben.

	Basisgegevens	Omschrijving	Jaar
1	Minima	% personen met inkomen < 105% sociaal minimum	2011
2	Onderwijs	% voortijdig schoolverlaters in VO en MBO	2012
3	Sociale Zekerheid	aantal uitkeringen per 1000 inwoners	2012
4	Gender Gelijkheid	arbeidsparticipatie vrouwen in %	2010-12
5A	Ernstig overgewicht volw.	% volwassenen met ernstig overgewicht	2012
5B	Overgewicht kinderen	% kinderen met overgewicht	2008-11
6	Sport	% personen > 19 jaar die voldoen aan de beweegnorm (NNGB)	2012
7	Burgerparticipatie	opkomstpercentage Gemeenteraadsverkiezingen 2014	2014
8	Veiligheid	aantal misdrijven per 1000 inwoners	2013
9	Water	biologische kwaliteit oppervlaktewater	2009
10A	Lucht NO ₂	concentratie NO ₂ , in µg/m ³	2011
10B	Lucht PM ₁₀	concentratie PM ₁₀ , in µg/m ³	2011
11	Natuur	natuurkwaliteit in %	2010
12	Afvalproductie	totaal huishoudelijk afval, kg/inwoner	2012
13	Hergebruik	scheidingspercentage huishoudelijk afval	2012
14	Energiegebruik woningen c.a.	energiegebruik woningen, publ. dienstverl. en wegverkeer, kWh/inw.	2012
15	Energiebesparingwoningen c.a.	energiebesparing woningen en publ. dienstverlening, 2010-2012, %	2012
16	CO ₂ uitstoot woningen c.a.	CO ₂ uitstoot woningen en publ. dienstverlening, ton/inwoner	2012
17	Hernieuwbare energie	productie hern. elektriciteit, kWh/inwoner	2012
18	Vervoerswijze	% verplaatsingen anders dan per auto	2004-08
19	CO ₂ uitstoot wegverkeer	CO ₂ uitstoot wegverkeer, ton/inwoner	2012
20	Werkloosheid	aantal WW-uitkeringen per 1000 inwoners	2012
21	Jeugdwerkloosheid	% werkloze jongeren 16-22 jaar	2012
22	Werkgelegenheid	% verandering in aantal banen 2008-2012	2012
23	Solvabiliteitsratio EV/VV	ratio eigen vermogen/vreemd vermogen	2012
24	OZB-tarief	gemiddeld OZB-tarief in % WOZ-waarde	2014

4. De resultaten in een oogopslag

Het spinnenweb laat zien hoe duurzaam uw gemeente is aan de hand van de 24 indicatoren van de GDI.

Toelichting op het spinnenweb: het midden van het web geeft aan: niet duurzaam, de buitenste cirkel geeft aan: duurzaam. Hoe voller het web, hoe duurzamer uw gemeente is. De scores van uw eigen gemeente zijn blauw; de gemiddelde scores van alle 403 gemeenten worden weergegeven door de rode lijn.

Stel vast voor welke indicatoren uw gemeente een goede en voor welke een minder goede score behaalt.

5. Basisgegevens

De basisgegevens zijn verkregen uit openbare bronnen. Deze kunt u vinden op <http://www.gdindex.nl/database/data>. In de tabel op pagina 6 kunt u ook de bij u bekende actuele data van uw gemeente invullen en de geformuleerde doelen voor bijv. 2018. U kunt alle data vergelijken met het maximum, het gewogen gemiddelde en het minimum van alle 403 gemeenten. Ook vindt u de gemiddelde waarden van de gemeenten met dezelfde grootteklasse resp.

stedelijkheidsklasse als uw gemeente en het gemiddelde voor de 66 toeristengemeenten en de 61 grensgemeenten.

Markeer de goede resp. de minder goede of zelfs slechte waarden voor uw gemeente. U kunt ook zelf andere vergelijkingen maken, bijvoorbeeld met buurgemeenten of andere vergelijkbare gemeenten, met de data die u op de website vindt.

	Basisgegevens	Smallingerland			403 gemeenten			Groottekl. 9	Stedel.kl. 3	Toeristen- gemeente	Grens- gemeente
		GDI 2.0	Actueel	Doel	Maximum	Gemidd.	Minimum				
1	Minima	7,3			14.8	7.3	2.5	6,3	5,6	8.3	7.1
2	Onderwijs	3,9			5.7	3.3	0.0	3,3	2,9	3.3	3.1
3	Sociale Zekerheid	124			197	115	40	117	113	113	137
4	Gender Gelijkheid	54,6			77.9	60.2	43.2	59,6	61,4	61.4	57.6
5A	Ernstig overgewicht volw.	12,6			22.2	12.7	4.0	13,0	12,5	12.0	13.9
5B	Overgewicht kinderen	11,9			20.4	13.3	9.4	12,1	12,3	14.2	13.2
6	Sport	65,0			82.0	66.5	52.6	66,8	67,4	67.8	66.5
7	Burgerparticipatie	58,1			85.3	53.8	41.0	54,2	55,6	55.4	52.8
8	Veiligheid	52,2			124.4	64.6	0.0	58,0	52,8	72.3	58.2
9	Water	3,1			7.0	3.7	1.0	3,1	3,5	3.4	4.5
10A	Lucht NO ₂	15,1			35.2	23.4	9.2	23,0	22,5	22.0	19.9
10B	Lucht PM ₁₀	22,0			28.2	25.6	17.8	25,3	25,5	25.4	24.9
11	Natuur	7,8			52.9	15.5	4.1	11,4	11,5	18.6	11.6
12	Afvalproductie	602			1618	513	289	521	533	517	524
13	Hergebruik	68			95	49	12	49	55	44	60
14	Energiegebruik	12815			35072	12326	8373	12046	12349	13029	13535
15	Energiebesparing	2,6			16.8	6.2	-14.9	5,1	5,5	6.9	4.9
16	CO ₂ uitstoot	2,5			5.1	2.4	1.7	2,4	2,4	2.5	2.6
17	Hernieuwbare energie	488			74470	1460	131	638	1674	1815	1254
18	Vervoerswijze	43,0			94.1	45.3	25.9	45,0	43,1	48.4	41.1
19	CO ₂ uitstoot wegverkeer	0,9			4.5	1.0	0.0	0,9	1,0	1.0	1.1
20	Werkloosheid	42			59	30	14	32	30	30	30
21	Jeugdwerkloosheid	2,0			5.1	1.2	0.0	1,3	1,1	0.0	1.3
22	Werkgelegenheid	1,3			74.3	-0.3	-28.4	-0,5	-1,8	0.0	-1.2
23	Solvabiliteitsratio EV/VV	0,9			7.8	0.7	-0.2	0,5	0,7	0.8	0.6
24	OZB-tarief	0,182			0.292	0.153	0.053	0,148	0,146	0.125	0.165

6. Indicatorwaarden

Uit de basisgegevens zijn de scores van de indicatoren berekend. De daarvoor gebruikte formules vindt u op <http://www.gdindex.nl/database/berekeningswijze>.

	Indicator	Smallerland		403 gemeenten		
		GDI-2.0	Doel	Maximum	Gemiddelde	Minimum
1	Minima	4,9		8.3	4.9	1.0
2	Onderwijs	3,6		10.0	4.5	1.0
3	Sociale Zekerheid	4,7		10.0	5.3	1.0
4	Gender Gelijkheid	6,1		8.7	6.7	4.8
5	Gezondheid	6,5		9.1	5.8	2.3
6	Sport	4,2		10.0	4.7	1.0
7	Burgerparticipatie	5,8		8.5	5.4	4.1
8	Veiligheid	5,8		10.0	4.8	1.0
9	Water	3,1		7.0	3.7	1.0
10	Lucht	7,8		10.0	5.4	2.6
11	Natuur	3,1		10.0	5.5	1.7
12	Afvalproductie	5,3		9.5	6.5	1.0
13	Hergebruik	6,8		9.5	4.9	1.2
14	Energiegebruik	5,7		9.7	6.1	1.0
15	Energiebesparing	5,0		10.0	6.5	1.0
16	CO2 uitstoot	1,8		3.7	2.1	1.0
17	Hernieuwbare energie	1,2		10.0	2.6	1.0
18	Vervoerswijze	4,3		10.0	4.8	1.0
19	CO2 uitstoot wegverkeer	6,4		9.9	6.2	1.0
20	Werkloosheid	3,5		9.2	6.0	1.0
21	Jeugdwerkloosheid	6,6		10.0	7.6	1.2
22	Werkgelegenheid	3,0		10.0	2.8	1.0
23	Solvabiliteitsratio EV/VV	2,9		10.0	2.3	1.0
24	Heffingen (OZB-tarief)	4,6		10.0	5.8	1.0

Bereken aan de hand van de (nieuwe) doelstellingen voor de komende periode de nieuwe indicatorwaarden. Alle gegevens van alle gemeenten en van de provincies, evenals andere relevante informatie, kunt u vinden op <http://www.gdindex.nl/database/data>.

Voor verdere vragen en opmerkingen kunt u ons bereiken via info@gdindex.nl.

Ontwikkeling naar duurzaamheid is te belangrijk om aan het toeval over te laten.